

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ
[www.philosophical-research.org]

ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ
ΙΣΤΟΡΙΚΟΦΙΛΟΣΟΦΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Α. ΠΙΕΡΡΗΣ

ΚΥΚΛΟΣ ΚΣΤ'
ΠΕΡΙΟΔΟΣ 2012 - 2013

ΠΑΡΑΛΛΗΛΗ ΣΕΙΡΑ
(Άνοιξη – Καλοκαίρι 2013)

ΓΛΩΣΣΑ, ΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗ
ΣΤΗΝ ΠΡΟΚΛΑΣΣΙΚΗ ΕΠΟΧΗ

Μέρος Ι
Από τους Σκοτεινούς Αιώνες μέχρι το 600 π.Χ.

Σεμινάριο 5ο

ΠΡΟ-ΛΟΓΙΚΑ
ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΙΚΑ ΚΑΙ ΠΟΛΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ

[Ο Ερμηνευτικός Λόγος θα λεχθεί στο Σεμινάριο]

Ἦλθε το άνοιγμα της ύπαρξής μας στην Κοσμική Άνοιξη. Ακολούθησε ο βιασμός μας κατά το Θείο Πάθος: διαπεραστήκαμε από τον θάνατο του Νεαρώδους Θεού. Βιώσαμε τότε το Αναστάσιμο Εξάγγελμα της λύτρωσης δια του Κάλλους. Ιδού τώρα ο κατασπαραχθείς ταύρος ανεστήθη ως πάγκαλος λέων. Ο αιγλήτης Απόλλων αναδύεται από το διαμελισμένο σώμα του ωμιστή Διονύσου. Η ρίζα της χθονιότητας έξεσε τους χυμούς του Ζαγρέα που ανέδοσαν το άνθος του κάλλους, τον άρρητο Νάρκισσο, θαύμα ιδέσθαι.

Και εμείς οι βροτοί θα δρέψουμε τους αρμόζοντες καρπούς κατά το περίσσειμα της καρδιάς μας. Καρπούς γλυκείς μακάριας τελειότητας οι μοχθήσαντες τον ιερό Έρωτα. Καρπούς αηδείς αλύτρωτης ατέλειας οι ραθυμήσαντες στο θείο κάλεσμα. Να ο Παράδεισος και η Κόλαση, οι Νήσοι των Μακάρων και ο Άδης.

* * *

Είμαστε διηνεκής θυσία προσφοράς στο Είναι. Υπάρχουμε όσο θυισαζόμαστε υπέρ του Είναι. Αυτό είναι το Μυστήριο της Μεγάλης Θυσίας.

Το Είναι μας δημιούργησε κάτοπτρο του εαυτού του. Θέλει να δει και να νοιώσει την τελειότητα της συγκεκριμένης μορφής του εαυτού του που μας έδωσε.

Η αυτοθυσία μας είναι ο αγών αριστείας. Η άνευ όρων επιδίωξη των ορίων της φύσης μας με σκοπό να αναδειχθεί το ορίζον πέρας της ύπαρξής μας σε όλη την ένταση της ομορφιάς του. Η άμετρη πραγμάτωση του μέτρου της ουσίας μας, των αναλογιών του Κανόνα μας, της συστατικής αρμονίας της μορφής του Είναι που μας έχει χαριστεί.

Το Είναι εράται σε μας την εικόνα μιας μορφής του. Αναζητεί την τελειότητα της εικόνας του, ορέγεται το κάλλος της μορφής του. Ο Έρωσ του Είναι προς εμένα είναι η αιωνιότητά μου. Είναι η αντίχαρή του για το απόλυτο χάρισμά μας σε Αυτό. Για το ασυγκράτητο, το ακατάσχετο δόσιμό μας σε Αυτό. Για την μεγάλη μας, την ολοκληρωτική αυτό-θυσία, για το ανελέητο πάθος μας προς τελειότητα. Αλοίμονό μου όμως αν Το απογοητεύσω. Αν δεν βρεί την ομορφιά Του όταν κοιτάξει την εικόνα Του σε μένα.

* * *

Άρχισε η κίνηση που θα διαχωρίσει την έρα από το στάρι. Ετέθη η Δίνη που θα σπρώξει το όμοιο στο όμοιο.

Αφήνεις στον συνοδοιπόρο, στον συμμύστη χώρο να φανεί. Βάζεις τον εκλεκτό στο βάθος της επίδειξης. Τον γυμνώνεις για να λάμψει.

Άνθρωπε πρόσεχε.

Το Ον μιλάει επιτακτικά στη μορφή του που είμαστε, μέσα από τα μύχια της ύπαρξής μας. Γιατί η ύπαρξή μας ταυτίζεται με το απόλυτο Είναι.

«Δείξου»

σου λέει αυθεντικά το Ον.

Και συ φαίνεσαι, μιλάς και πράττεις, λες ή σιωπάς, ενεργείς ή ησυχάζεις. Και πορεύεσαι υπνώττων ή τυφλός την οδό της Απάτης, την λεωφόρο της Απωλείας.

Το Ον προειδοποιεί τότε από τα έγκατα του εαυτού σου, κραυγάζει στον εγρηγορότα νου σου:

«Ακούς τι λες; Νοιώθεις τι κάνεις; Βλέπεις, άνθρωπε, τι φαίνεσαι;».

Γιατί Άγιο το Φαινόμενο, αν και Αγνό το Είναι.

Και εσύ εξακολουθείς να κυλινδείς στον βόρβορο της απιστίας, καταφρονητής του Μεγάλου Πρωτόγονου παντός Κόσμου, του Έρωτα.

«Κρίμα».

Μια Στιγμή αιωρείτο σταματημένη μεταξύ Χρόνου και Αιωνιότητας.

Ο Καιρός χάνεται. Η Πύλη της Αιωνιότητας κλείνει. Ο Χρόνος ξαναρχίζει να κυλάει, ρέουν οι οχετοί της γενέσεως, ο θάνατος χτυπάει την Καμπάνα του Μεσονυκτίου: οι σκιές φεύγουν, έρχεται το Μεγάλο Κοσμικό Μεσημέρι, και συ, άνθρωπε, πού θα κρυφτείς να υφάνεις το ψεύδος σου;

Άνθρωπε πρόσεχε.

* * *

Κάλλος είναι η τελειότητα της μορφής του Είναι, απαράβατος όρος της ύπαρξης.

Έρως είναι η Δύναμη του Κάλλους, συνεπώς η Δύναμη της Ύπαρξης, αυτό που κάνει το ον να είναι αντί του να μην είναι.

Υπάρχουμε κατά το κάλλος της ολοκληρίας μας.

Αλήθεια είναι το αυτό τούτο, η μορφή του Είναι, αυτό δια του οποίου το Είναι φανερώνεται.

Η αλήθεια του όντος, η γνήσια ταυτότητα της ουσίας μας, η αποκεκαθαρμένη από τα συμβεβηκότα της κοσμικής αλληλουχίας, είναι το τέλος για το οποίο υπάρχουμε, η τελειότητα της φύσης μας, το «τι ην είναι» μας – το οικείο κάλλος μας, η ομορφιά της ύπαρξής μας.

Κάλλος και αλήθεια είναι το ίδιο πράγμα.

Η Δύναμη του Κάλλους είναι ο Έρως.

Η Δύναμη της Αλήθειας είναι η Πίστις.

Έρως και Πίστις ταυτίζονται.

Και αντιστρόφως.

Απιστία είναι η Αδυναμία του Ψεύδους.

Ανερωσία είναι η Αδυναμία της Ασχήμιας.

Επαληθεύεται δε εμπειρικά, ως αναμένεται, ότι ο ανερωτικός (κατά τον μόνον ορθό Έρωτα) είναι άπιστος, θολός δηλαδή και συγκεχυμένος, ο δε άπιστος (αμφιβάλλων και αμφίσημος) ανερωτικός.

Και ο άπιστος και ανερωτικός, είναι ο δειλός που δεν μπορεί μόνος. Δεν αντέχει τον εαυτό του.

Η σχέση κάλλους και έρωτα του καλού είναι άμεση. Όπως και η σχέση αλήθειας προς πίστη. Τιθεμένου του καλού τίθεται αυθόρμητη η έλξη προς αυτό. Και επίσης, τιθεμένης της αλήθειας τίθεται η ισχυρή γνώμη περί αυτής και πεποίθηση εις αυτήν. Δεν υφίσταται διακοπή της συνέχειας και διαμεσολάβηση τρίτου τινός (σκέψης, βούλησης) για να ενεργοποιηθεί το δεύτερο σκέλος δεδομένου του πρώτου. Κάθε επιφύλαξη είναι φαινομενολογική (άρα απόλυτη) απόδειξη ανερωτικότητας και απιστίας, δηλαδή ασχήμιας και απάτης.

* * *

*Α' Αποκάλυψη, στο Άλσος των Μουσών,
στην Άσκρα της Βοιωτίας*

Είναι («Εστιν» του Παρμενίδη), και δεν υπάρχει τίποτε εκτός του Είναι.

Το ενιαίο Είναι, για να βιώσει το κάλλος του, βιάζει εαυτό και διασπάται στις Μορφές του Είναι. Η φαντασμαγορία των Φαινομένων ταυτίζεται απολύτως προς το απόλυτο Είναι.

Για να μείνουν χωριστές οι μορφές της απόλυτης ενότητας του Είναι χρειάζονται το Γίγνεσθαι. *Το Γίγνεσθαι είναι η οδυνηρή προϋπόθεση της ηδονής του Είναι επί τω αφάτω κάλλει του.*

Ο Διαμελισμός της Ιεράς Θυσίας του Θεού εις Εαυτόν γεννά οδύνη και ηδονή. Την οδύνη του Γίγνεσθαι και την Ηδονή του Τέλους. Άδης είναι

ο Κόσμος χωρίς το Τέλος. Νήσος των Μακάρων είναι ο Κόσμος χωρίς το Γίγνεσθαι.

Το Μυστήριο του Κόσμου συνίσταται στον παγκρατή ρυθμό ρίζας – καυλού – άνθους – καρπού.

Ο διασπασμός του Είναι δημιουργεί το δίπολο Χθονιότητας – Ολυμπιότητας. Η Ρίζα, ο Καυλός και ο Καρπός υπάρχουν για να αστράφτει το Άνθος του Κάλλους της ύπαρξης.

Η οδύνη του Γίγνεσθαι, αν δεν εξαγιασθεί καταναλωνώμενη εις ανθοφορία, εις τέλεση κάλλους, φαίνεται ως Ασχήμια. Αυτή είναι η ρίζα του Ψεύδους και της Απάτης. Ψεύδεται και Απατά το Άσχημο: αυτό θέλει να κρυφτεί και να κρύψει. Το Είναι αιωνίως αυτοεπιδεικνύεται και εν χρόνω συνεχώς επιδεικνύει τις ανείπωτα όμορφες μορφές του.

Το κλασσικό Αίνιγμα της ύπαρξης του Μη-όντος αίρεται. Το Αίνιγμα δεν είναι αίνιγμα. Αυτή ήταν η αποκάλυψη στο Άλσος των Μουσών.

Ψεύδος δεν είναι η άρνηση της αλήθειας. Είναι απλώς μια ταπεινή αλήθεια.

Απάτη δεν είναι η απουσία αντίστοιχης πραγματικότητας. Είναι μόνο μια βρωμερή πραγματικότητα.

Μη-ον δεν είναι η (αδύνατη) αντίφαση του όντος. Είναι η οδύνη της ασχήμιας στο Μέγα Σχέδιο για την ηδονή του Κάλλους.

Στο Είναι δεν υπάρχει αντίθεση. Το «κακό», δηλαδή το «δειλό», το χυδαίο και χαμερπές, βρωμάει. Έχει αηδή γεύση. Είναι αποκρουστικό στην αφή. Είναι άσχημο. Πονάει τις αισθήσεις μας. Και βλάπτει την ολοκληρία της ύπαρξής μας.

Το Αίνιγμα εξαφανίστηκε.

Το ον μη-ον είναι το αισχρό.

Και τα οξυμμένα αισθητήρια το συλλαμβάνουν το ψεύτικο.

Δεν έχει σημασία ο συγκεκριμένος κάθε φορά χαρακτήρας της απάτης. Το γεγονός είναι η αποφορά της κακοσμίας της. Ο πόνος του αγγίγματός της.

Θέτω κριτήριο απατηλού ψεύδους την αφή. Το άγγιγμα αποκαλύπτει. Γιατί είναι άμεση επαφή επιφάνειας προς επιφάνεια. Η αποθέωση του φαινομένου που εξαντλεί το είναι. Που δεν αφήνει επομένως βάθος για κρύψη απάτης.

* * *

B' Αποκάλυψη, ξύπνημα το πρωί της Παρασκευής 24

Μαΐου 2013 =

14 Σκιροφοριώνος (Εορτή των Διπολείων)

Lux factus est (αρρενικόν αρχαιότερον).

Στο μακάριο μεταίχμιο μεταξύ θανατογενούς ύπνου και φωτοειδούς εγρήγορσης.

Άκουε πρώτον τα τέσσερα θεμέλια του νεωτερικού ανθρώπου:

α) η Αρχή της Γονιμότητας, αρχέγονος άνθρωπος. Σύμβολο: οι παλαιο- και νεολιθικές «Αφροδίτες».

β) η Αρχή του Κάλλους, Ελληνισμός. Σύμβολο: ο Κούρος Απόλλων.

γ) η Αρχή της Αθλιότητας, το Ευρωπαϊκό Υποκείμενο εκτός Όντος. Σύμβολο: η Βεατρίκη του Dante.

δ) η Μεσσιανική Αρχή των Εσχάτων, ο Εβραϊσμός. Σύμβολο: η Ουτοπία και Αμορφία, η 3^η Εντολή.

Λέγω, δεύτερον, ότι δύο οι δυνατοί συνδυασμοί ευσταθείας. (α) και (β), Γονιμότητα και Τελειότητα. Ή (γ) και (δ), Αθλιότητα και Εσχατολογία. Γονιμότητα και Υποκείμενο δεν συντίθενται, αποκρουστικά αλλήλων είναι επίσης Τέλος και Έσχατον.

Τρίτον δε, μάνθανε συγχρόνων ανθρώπων τρόπους και ήθη ποικίλα ανάγων κατά φύσιν έκαστον βροτόν στην αναλογία των ανωτέρω αρχών εκ των οποίων συνετέθη, και έσονται διαφανέστεροι καθάρου νάματος ορείου πηγής, κρυπτόμενοί περ σπεύδοντες.

ἔνθ' ἐκ νηὸς ὄρουσεν ἄναξ ἐκάεργος Ἀπόλλων
 ἀστέρι εἰδόμενος μέσῳ ἡματι· τοῦ δ' ἀπὸ πολλαὶ
 σπινθαρίδες πωτῶντο, σέλας δ' εἰς οὐρανὸν ἵκεν·
 ἐς δ' ἄδυτον κατέδυσε διὰ τριπόδων ἐριτίμων.
 ἔνθ' ἄρ' ὅ γε φλόγα δαΐε πιφασκόμενος τὰ ἅ κῆλα,
 πᾶσαν δὲ Κρίσην κάτεχεν σέλας· αἱ δ' ὀλόλυξαν
 Κρισαίων ἄλοχοι καλλίζωνοί τε θύγατρες
 Φοῖβου ὑπὸ ῥίπῃς· μέγα γὰρ δέος ἔμβαλ' ἐκάστω.
 ἔνθεν δ' αὐτ' ἐπὶ νῆα νόημι' ὡς ἄλτο πέτεσθαι
 ἀνέρι εἰδόμενος αἰζηῶ τε κρατερῶ τε
 πρωθήβη, χαίτης εἰλυμένος εὐρέας ὤμους·
 καὶ σφέας φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

.....

εἰμὶ δ' ἐγὼ Διὸς υἱός, Ἀπόλλων δ' εὐχομαι εἶναι

Ομηρικός Ὕμνος εἰς Ἀπόλλωνα, 440-451, 480

Οὐ ποιήσεις σεαυτῶ εἰδωλον οὐδὲ παντὸς ὁμοίωμα, ὅσα ἐν τῶ
 οὐρανῶ ἄνω καὶ ὅσα ἐν τῇ γῆ κάτω καὶ ὅσα ἐν τοῖς ὕδασιν ὑποκάτω τῆς
 γῆς. οὐ προσκυνήσεις αὐτοῖς οὐδὲ μὴ λατρεύσης αὐτοῖς· ἐγὼ γάρ εἰμι
 Κύριος ὁ θεός σου, θεὸς ζηλωτής, ἀποδιδούς ἁμαρτίας πατέρων ἐπὶ τέκνα
 ἕως τρίτης καὶ τετάρτης γενεᾶς τοῖς μισοῦσίν με, καὶ ποιῶν ἔλεος εἰς
 χιλιάδας τοῖς ἀγαπῶσίν με καὶ τοῖς φυλάσσουσιν τὰ προστάγματά μου.

Παλαιά Διαθήκη, Ἐξοδος, XX, 4-6 (Μετάφραση τῶν Ο')

***

Παράλληλη Σειρά Σεμιναρίων

Γλώσσα, Ποίηση και Τέχνη στην Προκλασική Εποχή

Μέρος I

Από τους Σκοτεινούς Αιώνες μέχρι το 600 π.Χ.

Την Δευτέρα 27 Μαΐου, 6.45 – 9.45 μ.μ. θα συνεχίσω τη θεματική που μας απασχόλησε την προηγούμενη Δευτέρα μετά τα αποκαλυπτικά Βοιωτικά.

Το Έπος Δ:

Πρώμη Επική Παράδοση, ο Επικός Κύκλος

και οι Ομηρικοί Ύμνοι.

Στο Έπος αποκρυσταλλώνεται εξ αρχής απαστράπτων ο χαρακτήρας του Ελληνισμού, το συστατικό βίωμα του κάλλους που φορούμενο από τους Δωριείς συνάρπασε όλα τα φύλα του χώρου και τα έκανε «Έλληνες».

Στην Ιλιάδα ανευρίσκουμε την καθαρότερη αποκάλυψη του νέου πνεύματος. Ο Ομηρικός Ύμνος στον Απόλλωνα αποτελεί την πεμπτουσία

αυτής της αποκάλυψης. Θα επικεντρωθώ στην ερμηνεία του, εν αντιστίξει όπως προανήγγειλα προς τον Ομηρικό Ύμνο στη Δήμητρα.

Θα εμβαθύνω στη σημασία της διάκρισης και αντιπαράθεσης δυο πρώιμων «Σχολών» επικής Παράδοσης, τον (Αίολο) Ιωνικό της Μ. Ασίας και τον Βοιωτικό (στο τόξο από Θεσπιών μέχρι Ορχομενού).

Και επιπλέον, σε αυτό το πλαίσιο, θα συζητήσω τον χαρακτήρα του Επικού Κύκλου, μέσω επιλεγμένων αποσπασμάτων από τα επικά ποιήματα που τον συνέθεταν. (Οι παραπομπές στα αποσπάσματα που θα σχολιάσουμε παρατίθενται κατωτέρω).

Τα επικά χωρία που θα αναλύσουμε θα διανεμηθούν στο Σεμινάριο.

Αυτή τη Δευτέρα 27 Μαΐου, 6.45 – 9.45 μ.μ., το Σεμινάριο θα πραγματοποιηθεί όπου και τα Σεμινάρια της Πέμπτης, στο Μέγαρο Λόγου και Τέχνης, Πλατεία Γεωργίου Α', Αίθουσα Διαλέξεων, 2^{ος} όροφος.

[Τα κείμενα εργασίας από τον Επικό Κύκλο στα οποία θα επικεντρώσουμε τις αναλύσεις και συνθέσεις μου είναι τα εξής:

Αποσπάσματα [A. Bernabé (ed.), Poetae Epici Graeci, Testimonia et Fragmenta, Pars I]

1/ Οιδιποδία, Fr.1

2/ Θηβαΐς, Fr.2

3/ Κύπρια, Fr. 1 και Fr. 9

4/ Κορινθιακά, Fr. 8

5/ Φορωνίς, Fr. 2

6/ Άσιος Fr. 13

7/ Μινυάς (ή Πειρίθου Κατάβασις) Fr. 7

8/ Ηγησίνου Ατθίς, p.144

Ο ομφαλός των ερμηνευτικών φανερώσεων θα είναι ο Ομηρικός Ύμνος ΙΙΙ εις Απόλλωνα, ειδικώτερα υν. 1 – 13, 61 - 88, 115 – 126, 331 – 339, 440 – 451.

Σε ισχυρό συντονισμό και αντίστιξη, επίσης, ο Ομηρικός Ύμνος ΙΙ εις Δήμητρα, ενδεικτικά υν. 1 – 21.

Θα προστεθούν και άλλα σχετικά.]